

ВИСНОВОК

до проекту Закону
про внесення змін до статті 26 Закону України
«Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
щодо уточнення деяких питань здійснення адвокатської діяльності
(реєстр. № 12116 від 14.10.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (Протокол № 134 від 19 листопада 2024 року) проект Закону про внесення змін до статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо уточнення деяких питань здійснення адвокатської діяльності (реєстр. № 12116 від 14.10.2024), поданий народним депутатом України Юрченком О.М.

Як зазначено в пояснювальній записці, законопроект розроблений з метою забезпечення права громадян на доступ до правосуддя через свого представника, а також забезпечення належного здійснення адвокатської діяльності адвокатом, пов'язаної з оформленням документів, що посвідчують повноваження адвоката на надання правничої допомоги, а саме ордеру.

Комітет розглянув проект акта в межах предметів відання.

Так законопроектом пропонується частину другу статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» викласти в такій редакції:

«Ордер – письмовий (електронний) документ, що у випадках, встановлених цим Законом та іншими законами України, посвідчує повноваження адвоката на надання правничої допомоги. Ордер видається адвокатом, адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням та повинен містити підпис адвоката або бути підписаним шляхом накладення електронного цифрового підпису адвоката.

Ордер може бути згенерований у «Особистому кабінеті адвоката» на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України, та бути підписаний шляхом накладення електронного цифрового підпису адвоката. При накладенні електронного цифрового підпису адвоката додаткове накладення власноручного підпису адвоката не застосовується.

Рада адвокатів України затверджує типову форму ордера.».

Міністерство цифрової трансформації України у своєму експертному висновку до законопроекту висловлює ряд зауважень та пропозицій щодо запропонованих норм, зазначаючи, що відповідно до частин першої та третьої статті 207 Цивільного кодексу України правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися

сторони, або надсилалися ними до інформаційно-телекомунікаційної системи, що використовується сторонами.

У разі якщо зміст правочину зафіксований у кількох документах, зміст такого правочину також може бути зафіксовано шляхом посилання в одному з цих документів на інші документи, якщо інше не передбачено законом. Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо воля сторін виражена за допомогою телетайпного, електронного або іншого технічного засобу зв'язку.

Частиною третьою статті 7 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» визначено, що якщо автором створюються ідентичні за документарною інформацією та реквізитами електронний документ та документ на папері, кожен з документів є оригіналом і має однакову юридичну силу.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» відправлення та передавання електронних документів здійснюються автором або посередником в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем або шляхом відправлення електронних носіїв, на яких записано цей документ.

Водночас відповідно до Положення про надання правничої (правової) допомоги у новій редакції, затвердженого рішенням Національної асоціації адвокатів України від 12.04.2019 № 41, ордер на надання правничої допомоги є письмовий документ (в паперовій або електронній формі), що посвідчує повноваження адвоката на надання правничої допомоги у випадках і порядку, встановлених Законом України від 05.07.2012 № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законами України. Ордер видається адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та повинен містити обов'язкові реквізити, передбачені цим Положенням. Бланки ордерів, згідно затвердженої типової форми, генеруються у відповідному розділі «Особистого кабінету адвоката» на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України www.unba.org.ua слідуючи командам системи. Ордер, що видається адвокатом, який здійснює свою діяльність індивідуально, підписується адвокатом (власноручно або електронним підписом) та посвідчується печаткою адвоката (за її наявності). Ордер, який видається адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням, обов'язково має містити підпис адвоката (власноручний або електронний) який надає правничу допомогу на підставі цього ордера, та підпис (власноручний або електронний) керівника адвокатського бюро, адвокатського об'єднання і скріплений печаткою юридичної особи (за її наявності).

Мінцифри звертає увагу, що 31 грудня 2023 року набрав чинності Закон України від 01 грудня 2022 року № 2801-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення укладення угоди між Україною та Європейським Союзом про взаємне визнання кваліфікованих електронних довірчих послуг та імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері

електронної ідентифікації», яким внесено зміни до Закону України «Про електронні довірчі послуги», у тому числі і змінено його назву та запроваджений ним понятійний апарат.

Відносини, пов'язані з використанням удосконалених електронних підписів, що базуються на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису та кваліфікованих електронних підписів, регулюються Законом України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (далі – Закон).

Відповідно до пунктів 27, 59 статті 1 Закону, кваліфікований електронний підпис – удосконалений електронний підпис, що створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису. Удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, – це удосконалений електронний підпис, що створюється з використанням кваліфікованого сертифіката електронного підпису, виданого кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг та не містить відомостей про те, що особистий ключ зберігається в засобі кваліфікованого електронного підпису.

Відповідно до абзацу другого та третього частини другої статті 17 Закону, Президент України, народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, керівники, заступники керівників, посадові особи державних органів, інших юридичних осіб публічного права, а також державні реєстратори, нотаріуси та інші суб'єкти, уповноважені державою на здійснення функцій державного реєстратора, для вчинення реєстраційних та інших дій, якщо зазначені особи використовують електронний підпис для реалізації повноважень, пов'язаних із набуттям, зміною чи припиненням прав та/або обов'язків фізичних і юридичних осіб відповідно до закону, використовують виключно кваліфіковані електронні підписи. Законом може встановлюватися обов'язковість використання кваліфікованих електронних довірчих послуг в інших сферах суспільних відносин.

На підставі вищенаведеного, пропонується: в абзаці першому та другому частини другої статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у редакції проекту Закону слова «Ордер – письмовий (електронний) документ» замінити словами «Ордер – письмовий документ (в паперовій або електронній формі)» та слова «електронного цифрового підпису» замінити словами «кваліфікованого електронного підпису».

Народні депутати України – члени Комітету обговоривши запропоновані законодавчі зміни, а також пропозиції Мінцифри, погодились з необхідністю їх врахування при подальшому опрацюванні та підготовці до розгляду законопроекту.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки до розгляду проекту Закону про внесення змін до статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо уточнення деяких питань

здійснення адвокатської діяльності (реєстр. № 12116 від 14.10.2024), поданого народним депутатом України Юрченком О.М.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

М. КРЯЧКО